

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Biuroul de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirei No. 25

Apare în fiecare Dumineca.

Prețul unui exemplar: 1 Leu.

**Eu sunt lumina lumii,
celce vine după mine, nu va umbla
întru întunec. ci va avea lumina
vieții.**

(Cuvintele Dlui Hristos în evanghelia dela Rusalii. Ioan 8. 12)

Omul pe pământ este un călător. El trece peste vremea care incepe dela nașterea lui și și se găte cu moartea, ca un călător ce străbate printr'un mare întunec. Dar precum călătorul prin noapte trebuie să aibă o lumină după care să meargă ca să nu rătăcească, tot așa și omul care trăește trebuie să știe că încotro va merge. Căci nu toate drumurile sunt bune, nu toate luminile care ne cheamă ne arată drumul potrivit, ci numai una, numai unul drum este bun pentru om: Drumul arătat de Domnul Isus, care ne spune prin evanghelia de Rusalii: „Eu sunt lumina lumii, celce vine după mine, nu va umbla întru întunec, ci va avea lumina vieții.“

Dar noi suntem prea slabi ca din puterile noastre să putem urma calea arătată de Domnul. Stelele ce ne cheamă în întunerecul vieții sunt prea multe ca să putem alege de călăusă lumina lui Isus care ne duce peste dureri și suferințe și suntem în primejdie și alegem o cale mai puțin spinosă, ceea a plăcerilor și a păcatului. În frica aceasta, sufletul nostru înspăimântat de greutatea ispitelor — simțindu-și slăbiciunea — strigă după ajutor. Acel ajutor este Spiritul Sfânt care s'a scoborit în formă de limbi de foc asupra apostolilor în ziua de Rusalii. Acel ajutor, care ne va ține tari în bine și în rău pe lângă credință cea adevărată, este darul vărsat în noi prin taina Mirului; este darul Sfințitor, dat de Hris-

tos sufletelor curate și curățite de păcat.

Cuvântul Rusalii înseamnă ziua florilor de rug. Numele acesta are o însemnare adâncă. Căci precum floarea de rug, frumosul trandafir — care pe această sărbătoare ne împodobeste grădinile noastre numai atunci are preț, într'adevăr mare, dacă pe lângă frumusețe și frăgezime mai are și miros plăcut: așa și sufletele noastre numai atunci sunt de preț înaintea lui Dumnezeu dacă sunt curate și fragede ca frunză trandafirului și învăluite, ca într'o mireasmă plăcută, în darul sfințitor al Spiritului Sfânt.

Aceste suflete îi sunt plăcute lui Dumnezeu. Așa să fie și sufletele noastre care împodobesc sfânta Biserică: tot atâția trandafiri curați, tot atâtea ruji mirositoare în al cărora mijloc să se sălășluiască Spiritul Sfânt; pe ale cărora fețe să se vadă dragostea Domnului și curățenia sufletului; din ale cărora fapte să se citească că sunt întăriți de darul sfinților ca să poată pași curajoși în urma Domnului, pentru că vreau să aibă lumina credinței celei adevărate.

Așa au fost sufletele apostolilor după ce s'a pogorit peste ei Spiritul Sfânt în ziua de Rusalii și au lăjit și întărit Biserica încât nici porțile iadului nu au putut și nu vor putea să o învingă pe ea.

Oameni mari: la zile mari...

Un popor în cursul vieții lui pe care o petrece între Neamurile pământului, are de străbătut și de răzbit adeseori printre mari și grele încercări și piedeci. Acestea se par uneori a fi în stare să'i curme chiar firul vieții. Nu sunt rare prilejurile, când unui neam i-se pune întrebarea: a fi sau a nu fi. În astfel de clipe întreaga viața lui e

pusă în cumpănă și dacă viața lui nu se curmă atunci, este pentru că în acelea clipe de grea încercare, în culmea primejdiei, se ivesc din sânul bogat încă nesecat și nepătruns al acelu Neam, mlădițe alese, oameni mari, cari saltă și conduc poporul din care fac parte peste acelea ispite și prăpăstii cari îl amenință cu prăpădul. Par că dintr'o noapte întunecoasă ar răsări în zare niște lumini strălucitoare, cari asemenea unor făclii uriașe ar lumina și împrăștiă neagra putere a nopții, care întunecă vederea ochilor. Intru toate asemenea acestor făclii, sunt acei bărbați străluciți și minunați ai unui Neam, cari se ridică în anumite răstimpuri, ca să îndrepte, să îndrume și să „croiască“ cu agerimea minții lor fulgerătoare, altă soartă pentru poporul căruia i-s'a dat deosebita cinste și fericire de ai avea. O zicătoare nemțească chiar spune: Când primejdia e mai mare, atunci e și ajutorul lui Dumnezeu mai aproape. Astfel citim și în cărțile sfinte: Al Domnului este pământul și plinirea lui . . . cerul și marea și toate cele ce sunt întrânsele. El marele și atotputernicul este puterea aceea vecinică care cârmuiește și hotărăște mersul vieții popoarelor după nemărginita Lui înțelepciune. El face să răsară din mijlocul unui popor când află de potrivit: bărbați luminați, deștepți, cari să lumineze din timp în timp, cu puterea strălucitoare a ființei lor lungul și întunecosul și spinosul drum al vieții lui de popor. Când Dumnezeu înțelege să răsplătiască vredniciile unui Neam și să-i lungiască viața, îi trimite asemenea străluciți îndrumători, cari să-i mijlocească un puternic îndemn și să-i arate pentru un lung șir de ani rostul adevăratei și fericitei lui vieți. Astfel trimite el îndrumători pentru viața trupească, trecătoare a omenirei, dar mai vartos alții pentru viața sufletească, vecinică a omenirei. Acești îndrumători trimiși de Dumnezeu să lumineze rosturile pământeste, sunt acei bărbați aleși cari poartă în viața fiecărui popor numirea de: Eroii. Neamul nostru românesc, încă a avut frumoasă și bogată parte din astfel de fii minunați. Cartea de aur, care cuprinde cele mai frumoase pagini din trecutul Neamului nostru, e plină de virtuțile, faptele și vitejiile alese, ale acestor luceferi, cari de multe ori și au jertfit chiar și cea mai scumpă comoară trecătoare alor: viața pentru mântuirea și fericirea Neamului lor. Asemenea-

sunt acești eroi unui lemn care se face cenușe, ca să încălziască prin nimicirea lui asemenea unei lumini, care se topește și se nimicește ca să ne dea lumină. Dar bine înțeles, aceasta este o palidă asemănare față de neprețuita jertfă a acelor mucenici cari prin istovirea și moartea lor trupească au adus zilele mărețe de fericirea Neamului. Poporul nostru a sărbătorit acum de curând, în ziua Înălțării Domnului duiosă amintire a marilor lui fii, cari prin jertfa vieții lor au îndreptat viața noastră, făurind Țara noastră întregită de azi. Și nici nu se putea altfel. Deoarece cunoscut este, că un popor trăiește împrumutând puteri din faptele mărețe ale acestor mucenici cunoscuți și necunoscuți, cari îi luminează calea viitorului. De aceea fericit este poporul care i'a înțeles, care îi știe preții și care știe să se folosiască de strălucitele lor îndrumări. Prin moartea lor, viață nouă au dat Poporului lor . . .

. . . In Dumineca, care urmează, sf. Maică Biserică prăznuiește Pogorârea sf. Spirit peste sf. Apostoli. . . Când Dumnezeu Tatăl a voit să mântuiască lumea a trimis pe pământ pe Fiul Său, care a ales 12 învățăcei, asupra cărora „ușile fiind încuiate“, în casa unde erau adunați, în formă de limbi de foc Sf. Spirit s'a pogorit și i'a luminat să poate vesti mântuirea la toată făptura. Și poruncă și putere au primit dela Dumnezeu — Fiul: „Luați sf. Spirit cărora veți ierta păcatele se vor ierta lor“ . . . și Mergând învățați toate neamurile, botezându-le pe ele în numele Tatălui, Fiului și sf. Spirit și învățându-le să păziască toate câte am poruncit Vouă și iată Eu cu Voi sunt până la sfârșitul veacurilor“. . . Oare acești aleși și luminați bărbați, sf. Apostoli, nu au fost cei mai străluciți eroi ai omenirei și cei mai mari dintre câți au fost în trecutul omenirei și din viitorul ei care va mai urma? Neîntrecuți sunt acești dumezești trimiși cari nu au pregetat să răspândiască dumnezeiasca învățătură chiar cu jertfa vieții lor pentru mântuirea și viața vecinică a omenirei din toate timpurile cari au trecut și vor mai urma . . . Iată dar, că sărbătorea sf. Rusalii, este praznicul sfințirii celor mai mari Eroii a lumii întregi, a Bisericii lui Christos, în fruntea cărora strălucește sf. Apostol Petru, urmașul lui Christos pe pământ, Capul Bisericii și temeliea Ei. De aceea în această mare zi de praznic a lumii creș-

tine, cu smerenie, cu alipire și cu neclintită încredere, să ne plecăm în fața acestor Eroii a vieții vecinice, a mântuirii, sufletești și atunci acești dumnezeiești Eroii cari în frunte cu sf. Ap. Petru sunt stâlpii credinței noastre, pe care porțile iadului nu o vor învinge, vor cere dela Atotputernicul lor Stăpân, să învrednicească și Poporul nostru românesc de lungime de zile, dar mai ales să-l dăruiască cu o vrednică parte din fericirea neperitoare a vieții de veci. Și mulți eroi vrednici va mai ridica în mijlocul Neamului nostru, cari îl vor înălța la cinste și mărire între Neamurile pământului . . .

Anul sfânt.

Iubileul universal din prilejul împlinirii 50 de ani de preoție a Preafericitului Părinte Papa Piu al XI.

Credincioșii greco-catolici își vor aduce aminte de anul sfânt din 1925, când Românii uniți din provincia bisericească de Alba-Iulia și Făgăraș au serbat pretotdeauna acel an sfânt, împlinind condițiile prescrise de sfântul Părinte pentru de a primi indulgențele plenare. Din acel prilej s'au făcut 2 pelerinaje mari la Roma, cercetând mormintele sfinților Apostoli Petru și Pavel, cercetând și cele 4 bazilici ale Romei sub conducerea P. S. Noștri Episcopi.

Abia au trecut 5 ani și din nou s'a vestit un nou an sfânt iubilare, întru amintirea împlinirii 50 de ani a preoției a Preafericitului Părinte Papa Piu al XI. Acest an iubilare a fost prelungit până la începutul lunii Iulie a. c. deci toți frații preoți să se folosească de zilele acestea câte mai sunt pentru de a împărtăși credincioșilor binefacerile anului iubilare.

Conducerea „Agrului” care încă are menirea întărirea credinței și purificarea moravurilor a aranjat din acest prilej un pelerinaj la Roma, la care au asistat foarte mulți și când scriem acestea șire deja să reîntorc către căminele lor, ușurați sufletește și întăriți în credința, primind binecuvântarea personală a însuși Preafericitului Părinte.

De altcum menirea acestui an iubilare o arată însuși Părintele creștinătății Papa Piu XI, în scrisoarea sa, adresată lumii întregi, zicând :

„Scopul anului sfânt e ca poporul să se întărească în credință și viața oamenilor să se îndrepteze după legea Evangheliei; de aceea amintirea zilei în care Noi am fost ridicați la treapta preoției trebuie să miște mai cu putere pe toți cari au fost așezați în această cinste mare, ca din zi în zi tot mai mult să-și îndrepteze viața spre sfințenie, potrivit cu vrednicia, acestui dar. Din multele roade ale iubileului, cari se vor revărsa peste singuraticii oameni și peste societatea omenească, avem nedejde că vom ajunge ca să se înstăpânească în împărăția lui Hristos pacea întreagă și desăvârșită a-lui Hristos pe care o și dorim.”

Pentru de a primi indulgențele plenare Preafericitul părinte a dispus împlinirea unor condițiuni, iar corul episcopal în conferința ținută la 21 Ianuarie 1929 a dispus următoarele :

1. Iubileul va fi prăznuit în toate parohiile și filiile.

2. Iubileul se va aplica nu numai pentru credincioși ci și pentru sufletele din purgator.

3. Dorința Sfântului Părinte este ca iubileul să fie împreună cu misiuni sacre, în care se vor ținea predici: despre *primatul Papal, despre indulgențe, mărturisire și cuminecare.*

4. Cei ce vor face iubileul în procesiune vor face 3 vizite la biserici, rostind cu evlaire la fiecare procesiune 3 ori „Tatăl Nostru” 3 ori „Născătoare de Dumnezeu” și de 3 ori „Mărire Tatălui” ori câte odată rugăciunile dela litie. În decursul procesiunii se va cânta „Sfinte Dumnezeule” ori „Cuvine-se cu adevărat”, sau alte cântări bisericesti.

5. Vor ținea 2 zile de ajun, putând lua mâncare amiazăzi. însă de post.

6. Fieștecare va dărui, cât de puțin pentru mărirea fondului menit pentru răspindirea credinței și apărarea ei. „Pomana iubileului” preoții o vor înainta-o la administrațiunea centrală capitulară.

Sperăm, că fiecare dintre credincioșii greco-catolici, se vor folosi de acest prilej rar și vor lua parte în procesiunile și misiunile ce-se vor aranja pentru de a primi indulgențele plenare atât pentru noi cât și pentru sufletele celor din purgator.

Pr. Ion Birlea

Nr. 146—1930 vic.

Cercular către veneratul Cler din Vicariat.

Sunt rugați venerații Frați Preoți, să binevoiască a-și înainta imediat Oficiului protopopesc concernent chitanțele ori dovezile peste plata impozitului global, care a trebuit să fie achitat pe primul semestru al anului curent.

Oficiul vicarial.

Sighet, la 3 Iunie 1930

reveritor în Hristos frate:

ILARIU BOROS

vicar episcopesc al Marmației

Nr. 147—1930 vic.

Cercular către veneratul Cler din Vicariat.

În baza ordinelor repeșite ale Preaeneratului ordinarial diecezan apărute în „Curierul Creștin” vor binevoi acei Prea onorați Frați, cari încă nu și-au subșternut fotografiile pentru carnetele de călătorie pe liniile C. F. R. să le înainteze acelea fără amânare oficiilor protopopești de acărjurisdicțiune aparțin.

Oficiul vicarial.

Sighet, la 3 Iunie 1930

reveritor în Hristos frate:

ILARIU BOROS

vicar episcopesc al Maramureșului

Poșta administrațiunii Oficiul paroh la pa. Când cvităm cu mulțumită suma de 500 Lei abonament pentru 10 exemplare din „Dumineca,” ar fi de dorit, că acest gest frumos să fie urmat și de alte parohii.

M on. G. T. protop. Borșa. Pentru fondul de rezervă al „Duminecii” am primit mai nou dela Dv. 100 Lei. Multe salutări.

Asociațiunea pentru cultura poporului român din Maramureș sub numire de „Biblioteca populară creștină din Maramureș”

până în prezent a scos de sub tipar următoarele cărți de mult folos:

- No. 1. „Marele dar al credinții,” de Părintele dela Bistrița Prețul 6 Lei
- No. 2. „Mărturisirea sau Spovedania” de P. d. B. Prețul 6 Lei
- No. 3. „Duminecile dela Paști până la Rusaliu” de P. de sub Munte. Preț 6 Lei
- No. 4. „Datorințele Părinților față de copii lor” de P. d. B. Prețul 4 Lei
- No. 5. „Duminecile după Rusaliu până la ziua Crucii” Prelucrare de P. de sub Munți Prețul 6 Lei
- No. 6. „Dumnezeu și Preasfânta Treime” Prelucrare de P. d. B. Prețul 6 Lei
- No. 7. „Porunca a șaptea alui Dumnezeu” să nu furi. Prelucrare de P. d. B. Prețul 4 Lei
- No. 8. „Duminecile după ziua Crucii până la Crăciun de Păr. sub M. Pr. 8 Lei
- No. 9. „Duminecile după Crăciun până la Paști” Prelucrare de Păr. de sub Munte. Prețul 10 Lei.
- No. 10. „Datorințele mamelor față de prunci.” Prelucrare de P. d. Bistrița. Preț. 4 Lei
- No. 11. „Întruparea Fiului lui Dumnezeu. Prelucrare de Păr. d. Bistrița. Preț. 10 L.
- No. 12. „Adevărata Biserică Creștină”. Prelucrare de Părințele dela Bistrița. Preț. 12 Lei.
- No. 13. „Să iubim pe Domnul Nostru Isus Hristos.” Prelucrare de Părintele d. Bistrița. Prețul 12 Lei.
- No. 14. „Sudalma limba dracului”. Prelucrare de Părintelele de sub munți. Prețul 4 Lei.
- Nr. 15. „Să iubim pe Preasfânta Maria Maica lui Dumnezeu”. Prelucrare de Păr. dela Bistrița Prețul 8 Lei.
- No. 16. „Să iubim pe Sfântul Iosif Logodnicul Preacuratei Fecioare Maria. Prelucr. de Părintele d. Bistrița. Prețul 8 Lei.

Calendar săptămânal.

8—14 Iunie 1930.

8. Dumineca Rusaliilor. (Ev. Ioan 20, 19.)
9. Luniă Rusaliilor.
10. Marți. M. Timoteiu.
11. Miercuri. Bartol. și Varv.
12. Joi. P. Onufrie.
13. Vineri. M. Acilina.
14. Sâmbătă. Pr. Eliseiu † 840 a. Hr.

